

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun

Sędziowie: SSO del. Izabela Głowacka-Damaszko

SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.)

Protokolant: Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zwrot składek

na skutek apelacji (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 marca 2017 r. sygn. akt IX U 1669/16

I. oddala apelację,

II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 marca 2017 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 3 października 2016 r. odmawiającej zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty.

Rozstrzygnięcie to oparł Sąd Okręgowy na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 1 lutego 2013 r. organ rentowy wydał decyzję, którą określił, że płatnik składek (...) sp. z o.o. we W. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na: ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 21.477,42 zł.

Od w/w decyzji płatnik wniósł odwołanie, które Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 30 marca 2016 r. (sygn. akt IX U 204/16) odrzucił. Postanowieniem z dnia 4 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt III AUz 136/16) oddalił zażalenie wnioskodawcy.

Pismem z dnia 13 listopada 2013 r. płatnik składek wniósł o zwrot nadpłaty. Decyzją z dnia 9 grudnia 2013 r. strona pozwana odmówiła zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty, wskazując w decyzji istniejące na dzień 2 grudnia 2013 r. na koncie rozliczeniowym Spółki zaległości.

Pismem z dnia 27 lipca 2016 r., doręczonym ZUS w dniu 29 lipca 2016 r., wnioskodawca zwrócił się o zwrot nadpłaconych składek w wysokości 23.000 zł wynikających z pisma z dnia 9 lipca 2010 r., wskazując jednocześnie, że nie prowadzi działalności gospodarczej.

Zawiadomieniem z dnia 22 sierpnia 2016 r. organ rentowy odmówił zwrotu nienależnie opłaconych składek wskazując, że nadpłata w wysokości 23.000,85 zł figurowała na koncie Spółki na dzień 7 lipca 2010 r. i została ustalona w oparciu o dokumenty rozliczeniowe oraz wpłaty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym do dnia rozliczenia konta, tj. do dnia 7 lipca 2010 r. Po tej dacie zostały złożone korekty dokumentów rozliczeniowych z wykazanymi wyższymi kwotami składek, co z kolei spowodowało zmianę rozliczeń na koncie Spółki. Pismem z dnia 5 września 2016 r. wnioskodawca ponownie zwrócił się o zwrot kwoty 23.000 zł i wydanie decyzji administracyjnej.

Organ rentowy stwierdził, że na dzień 22 sierpnia 2016 r. konto Spółki wykazywało następującą zaległość: na ubezpieczenia społeczne w kwocie 6.833,52 zł (należność główna) za okres od kwietnia 2006 r. do grudnia 2007 r. oraz od lutego 2008 r. do maja 2010 r.; na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 6.869,14 zł (należność główna) za okres od sierpnia 2008 r. do czerwca 2010 r.; na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 503,58 zł (należność główna) za okres od sierpnia 2008 r. do czerwca 2010 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 3 października 2016 r. strona pozwana po rozpatrzeniu wniosku (...) sp. z o.o. z dnia 29 lipca 2016 r. oraz pisma z dnia 9 września 2016 r. w sprawie zwrotu nienależnie opłaconych składek odmówiła zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór, jaki stał się przedmiotem rozpoznania Sądu w niniejszym postępowaniu, po wniesieniu przez wnioskodawcę odwołania, sprowadzał się do tego, czy decyzją z dnia 3 października 2016 r., którą odmówiono wnioskodawcy zwrotu nienależnie opłaconych składek jest decyzją prawidłową merytorycznie.

Dla rozstrzygnięcia sporu konieczna była analiza zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego i ustalonego na tej podstawie stanu faktycznego, w oparciu o obowiązujący w tej mierze stan prawny. Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych dowodów, w tym akt organu rentowego, akt sprawy o sygn. IXU 204/16 oraz zeznań świadka H. C.. Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości Sądu.

Wnioskodawca w złożonym odwołaniu powoływał się na wcześniejsze okoliczności, na przeprowadzone postępowanie kontrolne oraz postępowania toczące się przed sądem. Sąd Okręgowy zważył jednakże, że uprawomocniła się decyzja z dnia 1 lutego 2013 r., którą organ rentowy określił, że płatnik składek (...) sp. z o.o. we W. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na: ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tego bowiem dotyczył spór w sprawie o sygn. akt IXU 204/16, w której postanowieniem z dnia 30 marca 2016 r. odwołanie wnioskodawcy zostało odrzucone, a Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 4 lipca 2016 r. oddalił zażalenie.

W niniejszym postępowaniu wnioskodawca nie wykazał okoliczności, które mogłyby podważyć tę decyzję, nie udowodniono dodatkowych wpłat dokonanych, które mogłyby stanowić nadpłatę. Nie przeprowadzono także dowodów na taką okoliczność ani nie złożono innych wniosków dowodowych poza oświadczeniami i twierdzeniami świadka.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu zaskarżona przez wnioskodawcę decyzja jest poprawna i prawidłowa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją wnioskodawca domagając się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zarzucając naruszenie przepisów postępowania poprzez pominięcie przez Sąd wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca zarzucił, że Sąd Okręgowy nie poddał analizie zeznań świadka oraz nie uchylił zaskarżonego postanowienia Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 16 marca 2016 r., zaskarżonej decyzji Dyrektora ZUS Oddział we W., a ponadto nie uchylił zaskarżonej decyzji z dnia 1 lutego 2013 r., nie doręczył skutecznie oryginału decyzji z dnia 1 lutego 2013 r., nie uchylił postanowienia egzekucyjnego ZUS z dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz nie przywrócił abolicji składek płatnika.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Wbrew zarzutowi podniesionemu w apelacji wyrok Sądu Okręgowego jest orzeczeniem trafnym i odpowiada prawu. Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny, powołał właściwe przepisy prawa i dokonał prawidłowej ich wykładni. Sąd Apelacyjny ustalenia te i wyrażony pogląd prawny akceptuje i przyjmuje za własne.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego naruszenia przepisów postępowania poprzez pominięcie przez Sąd wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego, należy stwierdzić przede wszystkim, że Sąd Okręgowy nie naruszył zasad wynikających z art. 233 k.p.c. i poczynił ustalenia faktyczne znajdujące oparcie w zgromadzonym materiale. W kontekście zgłaszanego zarzutu rozważenia wymaga zarzut naruszenia przepisów art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów. Wskazać należy, że zgodnie z powołanym wyżej przepisem wiarygodność i moc dowodów Sąd ocenia według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Podkreślić jednocześnie należy, że zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów może polegać tylko na podważeniu podstaw tej oceny ze wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, jedynie bowiem to może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Na płaszczyźnie procesowej skuteczność zarzutu dokonania przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych uzależniona jest od wykazania, iż Sąd ten wadliwie ocenił zgromadzony w sprawie materiał, a tym samym naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Na gruncie zaprezentowanych wyżej rozważań stwierdzić trzeba, że wnioskodawca

zarzucając błędne ustalenie stanu faktycznego, nie wskazując w apelacji na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., nie wykazał niespójności w ocenie zebranego w sprawie materiału, jak też nie wykazał uchybień polegających na wnioskowaniu przez Sąd w sposób niekorespondujący z zasadami logiki, czy doświadczenia życiowego.

Uszło uwadze wnioskodawcy, że decyzja organu rentowego wydawana w indywidualnych sprawach wskazanych przykładowo w art. 83 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz.U.2016.963 ze zm.) wyraża stanowisko tego organu, które może być zakwestionowane w drodze odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (art. 83 ust. 2 ustawy w zw. z art. 476 § 2 i 477⁹ k.p.c.). O tym, jaki przedmiot - ze względu na zakres faktyczny i prawny decyzji - ma postępowanie sądowe w tych sprawach, rozstrzyga stwierdzenie, że sąd orzeka o prawidłowości konkretnej zaskarżonej decyzji, o jej zgodności z prawem i ze stanem faktycznym. Treść decyzji orzekającej o istnieniu lub nieistnieniu prawa do zwrotu nienależnie opłaconych składek wyznacza zakres i granice postępowania sądowego zainicjowanego odwołaniem. Konsekwentnie do powyższego Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 września 2000 r., II UKN 759/99, OSNP 2002/10/246 stwierdził, że w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest merytoryczne rozpoznanie żądań, które wykraczają poza zakres zaskarżonej odwołaniem decyzji. W ocenie Sądu Apelacyjnego, oznacza to niemożność wydania merytorycznego rozstrzygnięcia przez sąd co do żądania wykraczającego poza zakres decyzji. W tej sytuacji bezzasadne są wnioski skarżącej spółki dotyczące uchylecia pism i decyzji wymienionych w apelacji. Podkreślić również należy, że w niniejszej sprawie przedmiotem sporu nie była kwestia abolicji, stąd też żądanie przywrócenia abolicji składek jest bezzasadne.

W niniejszej sprawie zważywszy na przedmiot, w jakim zaskarżona decyzja z dnia 3 października 2016 r. rozstrzygnęła o odmowie zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty oznacza to, że Sąd Okręgowy był władny rozstrzygać tylko i wyłącznie w zakresie czy na koncie spółki stwierdzono nadpłatę czy też zaległość z tytułu nieopłaconych składek.

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika jednoznacznie, że spór dotyczy rozliczeń na kontach dwóch podmiotów, a mianowicie na koncie (...) Zakładu Produkcji (...) z/s we W., ul. (...) i (...) sp. z o.o. z/s we W., ul. (...). W wyniku kontroli przeprowadzonej u obu płatników w okresie od 9 października do 3 listopada 2009 r. strona pozwana stwierdziła nieprawidłowości na obu kontach. Dwoma decyzjami z dnia 23 grudnia 2009 r. strona pozwana objęła H. C. od dnia 1 stycznia 2005 r. obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą oraz o stwierdzeniu nadpłat i niedopłat składek na poszczególne fundusze w odniesieniu do płatnika składek (...) Natomiast w odniesieniu do płatnika składek (...) sp. z o.o. wydano dwie decyzje z dnia 4 stycznia 2010 r. określające kwoty należnych składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Decyzje te zostały zaskarżone przez H. C. do Sądu Okręgowego, który jednocześnie zwrócił się z pismem do Centrali ZUS w kwestii zgłaszania do ubezpieczeń społecznych oraz rozliczania składek za osobę prowadzącą działalność gospodarczą, która jest również współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Z uwagi na stanowisko Centrali Zakładu Departamentu Ubezpieczeń i Składek Sąd Okręgowy we Wrocławiu zarządzeniami z dnia 10 i 15 lutego 2011 r. zwrócił akta spraw dotyczących odwołań od decyzji z 23 grudnia 2009 r. i 4 stycznia 2010 r. do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Po ponownej analizie złożonych dokumentów i wpłat zaewidencjonowanych na obu kontach oraz wytycznych Zakładu, strona pozwana ustaliła rozbieżności na koncie płatnika (...) dotyczące lat 1999 - 2008, wobec tego zobowiązano płatnika do złożenia dokumentów korygujących. W związku z tym, że płatnik nie złożył stosownych dokumentów ZUS z urzędu miał dokonać ostatecznego rozliczenia konta i ustalić salda. W przypadku gdy na koncie (...) wystąpiła by nadpłata, mogłaby ona zostać przeksięgowana na konto (...) sp. z o.o., co zmniejszyłoby zadłużenie na koncie spółki. W odniesieniu do stanu rozliczeń na koncie (...) sp. z o.o. na dzień 22 lutego 2012 r. figurowało zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lipca 2006 r. do maja 2010 r. w wysokości 6.351,35 zł + odsetki do dnia zapłaty, na ubezpieczenie zdrowotne w za okres od sierpnia 2008 r. do czerwca 2010 r. w wysokości 6.855,32 zł + odsetki do dnia zapłaty; na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od listopada 2008 r. do czerwca 2010 r. kwocie 468,12 zł + odsetki do dnia zapłaty. Jednocześnie pouczonego płatnika składek, że w razie dalszego kwestionowania rozliczeń, po uwzględnieniu ewentualnego przeksięgowania

nadpłaty z konta (...) na konto (...) sp. z o.o. ZUS wyda decyzję określającą wysokość zadłużenia za nieprzedawniony okres. Wobec tego, że płatnik składek nie przedstawił dokumentów korygujących strona pozwana pismem z dnia 14 września 2012 r. wysłała powiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek. W odpowiedzi płatnik składek zakwestionował zakończenie tego postępowania. Z kolei strona pozwana poinformowała spółkę o istnieniu nieprawidłowości, określając jednocześnie wysokość stwierdzonej niedopłaty.

Decyzją z dnia 1 lutego 2013 r. strona pozwana stwierdziła, że (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 21.477,42 zł, w tym: z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 04/2006 do 05/2010 w kwocie 6.833,52 zł i odsetki 4.152 zł, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres 08/2008 do 06/2010 w kwocie 6.855,32 zł i odsetki 2.934 zł z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 08/2008 do 06/2010 w kwocie 503,58 zł i odsetki 199 zł. Mimo dwukrotnego awizowania wnioskodawca nie odebrał przesyłki zawierającej decyzję z dnia 1 lutego 2013 r.

Pismem z dnia 13 listopada 2013 r. H. C. zwrócił się w imieniu spółki o ponowne przeliczenie i sprawdzenie zaksięgowanych składek i przekazanie nadpłaty na jego konto. W odpowiedzi na ten wniosek strona pozwana w dniu 9 grudnia 2013 r. wydała decyzję odmawiającą zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu nie stwierdzenia nadpłaty, potwierdzając jednocześnie, że wysokość zaległości jakie figurują na koncie (...) sp. z o.o. na dzień 2 grudnia 2013 r. wynosi i tak: na ubezpieczenia społeczne w kwocie 6.833,52 zł; na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 6.869,14 zł; na FP i FGŚP w kwocie 503,58 zł plus odsetki. Decyzja ta została doręczona płatnikowi w dniu 12 grudnia 2013 r.

Odwołanie od decyzji z dnia 1 lutego 2013 r. (...) sp. z o.o. wniosła dopiero w dniu 21 stycznia 2016 r., które Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 30 marca 2016 r., w sprawie IX U 204/16 odrzucił. Postanowieniem z dnia 4 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie III AUz 136/16 oddalił zażalenie wnioskodawcy. Wobec tego decyzja stwierdzająca zaległości z tytułu nieopłaconych składek stała się prawomocna. Ponownie w dniu 27 lipca 2016 r. (...) sp. z o.o. wystąpiła z kolejnym wnioskiem o zwrot nadpłaconych składek, w związku z tym żądaniem organ rentowy zaskarżona decyzją odmówił zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty.

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że brak jest podstaw do uwzględnienia stanowiska skarżącej spółki, że należy jej się zwrot opłaconych składek, o których była mowa w piśmie z dnia 9 lipca 2010 r., bowiem w wyniku uchylenia decyzji z dnia 23 grudnia 2009 r. obejmującej H. C. od dnia 1 stycznia 2005 r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej pod nazwą (...) decyzją z dnia 1 kwietnia 2011 r., podlegał on zatem ubezpieczeniu tylko z tytułu prowadzenia działalności jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wobec tego powstała konieczność rozliczenia składek u płatnika (...) sp. z o.o., co nastąpiło ostatecznie w decyzji z dnia 1 lutego 2013 r.

Wobec potwierdzenia istnienia zaległości na koncie płatnika składek strona pozwana prawidłowo odmówiła zwrotu nienależnie opłaconych składek, a zatem rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego jest prawidłowe i wyrok jest zgodny z prawem.

Mając powyższe na uwadze orzeczono o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wydano w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm. Dz.U.2016.1667).

SSO del. Izabela Głowacka-Damaszko SSA Maria Pietkun SSA Irena Różańska-Dorosz

R.S.